

ఫారిన్ వెళ్ళాల(న)ండి - వసుంధర

మనం ఎంత ఆధునికమైనా, చరిత్రకున్న విలువ మరువలేనిది. అలానే ఈ రోజుల్లో ఎప్పుడు కావాలంటే అప్పుడు ఎక్కడికైనా వెళ్ళగలిగే సౌకర్యాలు(డబ్బులుంటే చాలు) ఉన్నాయి కానీ కొన్ని దశాబ్దాల క్రిందట (1970 దశకం ప్రారంభంలో) ఇలాంటి ప్రయాణాల వెనుకనున్న సాధకబాధకాలు తెలుసుకోవడం ఇప్పటికీ ఆసక్తికరంగా ఉంటుంది. -సం.

(గత సంచిక తరువాయి)

1974-75 వాతావరణంలో అప్పటి పశ్చిమజర్మనీ దేశం ఈ రచనలోని సన్నివేశాలకు వేదిక. ఆ సన్నివేశాలను వివరించినది - అప్పటి వాతావరణంలో సంప్రదాయబద్ధంగా పెరిగి, ఆధునికతని అవగాహన చేసుకుంటున్న ఓ మధ్యతరగతి భారతీయుడు. వృత్తిరీత్యా సైంటిస్టు.

అప్పటికి ఇండియాలో టివిలు కొన్ని మహానగరాలకే పరిమితం. టెలిఫోన్లు వ్యాపారస్థులకీ, భాగ్యవంతులకీ, ఉన్నతోద్యోగులకే అందుబాటు. కంప్యూటర్లది పాశ్చాత్యదేశాల్లోనూ పెద్ద గదిని కేటాయించాల్సినంత పరిమాణం. మొబైల్సు, ఇంటర్నెట్ వగైరాలు వాడుకలోకొస్తాయన్న ఊహ కూడా లేదు.

ఇండియాలో ఇప్పుడు గ్రామాలకున్న సదుపాయాలు, అప్పుడు మహానగరాలకే లేవు. ఆ నేపథ్యాన్ని స్మరించి - రచయితతోపాటు పాఠకులూ 1974లోకి పయనించి - చదవడం మొదలెడితే - ఈ రచనలోని చాలా విశేషాలు మరింత రసానుభూతినిస్తాయి. ఐతే 2016-17లోనూ - 'మనం ఎక్కణ్ణించి ఎక్కడికొచ్చాం? ఎక్కడికి పోతున్నాం?' అనే భావనను కలిగించి ఆలోచింపజేయ్యగలిగితే, ఈ రచన సార్థకమౌతుంది.

అంశాల పరంగా ఇది రెండు భాగాల రచన. మొదటిది ల్యూనబర్గ్ లో 'పీజీ టు కేజీ'. రెండవది 'బెర్లిన్ ద్వీపే డాయిచ్ ఖండే'. ఇది మళ్ళీ రెండు భాగాలు. అవేమిటో అప్పుడు చూద్దాం. ఈ అంశాల్ని జరిగిన వరుస క్రమంలో కాక - పాఠకులకు అనువుగా ఉండేందుకు ఉపశ్చేరికల్లో వివరించడం జరిగింది.

రసానుభూతితోపాటు, ప్రయోజనాత్మకం కావాలన్న మా తపన అక్షరరూపం దాల్చడానికి స్ఫూర్తినిచ్చిన కౌముదికి హృదయపూర్వకంగా ధన్యవాదాలు తెలుపుకుంటూ, రచనలోకి అడుగుడుతున్నాం.

మొదటి భాగం: పీజీ టు కౌజీ

శర్మ పంజాబీవాడు. ఉల్లిపాయ కూడా తినని సద్భాషాణ వంశంలో పుట్టాడుట. యూరప్ రావడం అతనికి కొత్త కాదుట. దేశకాలానుగుణంగా తన అలవాట్లు మార్చుకున్నాడుట. బీఫ్ తప్ప ఏమైనా తినేస్తాట్ట.

అక్కడున్నవారిలో సుబ్రహ్మణ్యం కాక గుప్తా కూడా శాకాహారి. అతను శర్మ మాటలకు బాగా భయపడ్డట్లు కనిపించాడు. నేను మాత్రం, "సంప్రదాయాన్ని పట్టించుకునే రకం కాదు నేను. శాకాహారంలో పుట్టి పెరిగాను. మాంసాహారాన్ని నిరసించను కానీ, నాకు సంబంధించి ఊహలో కూడా తినలేను. నిజంగా ప్రాణాలు పోయే పరిస్థితి వస్తే ఏమో - నీకంటే ఓ అడుగు ముందుకేసి బీఫ్ కూడా తింటానేమో. సాగినంత కాలం మాంసాహారాన్ని స్వీకరించడానికి మానసికంగా సిద్ధపడి లేను నేను" అన్నాను.

సుబ్రహ్మణ్యం ఐతే శర్మకు జవాబు చెప్పనేలేదు.

ఆ రోజు క్లాసులు పూర్తి కాగానే ఎవరిళ్లకు వాళ్లు చేరాం. నా ఇంటి దగ్గర్లో ఓ షాపు ఉంది. అందులో బ్రెడ్, చిప్స్, అరటిపళ్లు, ఆపిల్ పళ్లు కొనుక్కున్నాను.

మర్నాడు శుక్రవారం. ఆ రోజు గడిస్తే శని, ఆదివారాలు రెండురోజులూ సెలవు.

సెలవురోజు కోసం నేనూ, నా ఇండియన్ మిత్రులూ కూడా ఎదురు చూస్తున్నాం. ఎందుకంటే జర్మనీలో అడుగు పెడుతూనే పాఠాల్లోకి వెళ్లిపోయాం. అదీ నర్సరీ లెవెల్లో జర్మన్ భాష నేర్చుకుందుకు. కానీ ఇంకా ఇక్కడి సాంఘిక జీవితంతో ఇన్వాల్య్ కాలేదు మేము.

మాయాబజార్లు

ల్యూనబర్గ్ ఒక చిన్న పట్టణం. పురాతనకాలంది. పశ్చిమ జర్మనీలో ఉత్తరభాగాన ఉంది. జనాభా సుమారు యాభైవేలుండొచ్చు. కానీ ట్రాఫిక్ మాత్రం బొంబాయి, కలకత్తా నగరాల స్థాయిలో ఉంటుంది. అందుకు కారణం అక్కడ ప్రతిఒక్కరికీ స్వంత కారుండడమే అయిందొచ్చు. ఊళ్లో రోడ్లమీద కారు కనబడని క్షణముండదు.

జనాభాతో పోల్చితే ఊళ్లో అమ్ శాండెలో ఉన్న మార్కెట్ చాలా పెద్దదే అనాలి. అక్కడ అన్నీ అత్యంత ఆధునికం. చాలా షాపులకి కస్టమర్ అడుగెట్టగానే ఆటోమాటిక్గా తెరుచుకుని, లోపలికి వెళ్లగానే ఆటోమేటిక్గా మూసుకుపోయే అద్దాల తలుపులున్నాయి.

షాపుల్లో సూపర్ మార్కెట్ అనతగ్గవే ఎక్కువ. ఒక్కోటి మూడూ లేక నాలుగంతస్తుల భవనాల్లో ఉన్నాయి. ఒక్కో అంతస్తులో ఒక్కో తరహా వస్తువులు పెడతారు. బట్టలన్నీ ఓ అంతస్తు, పప్పుదినుసులన్నీ ఓ అంతస్తు, ఎలక్ట్రానిక్స్ పరికరాలు ఓ అంతస్తు - అలాగన్నమాట! ఒక అంతస్తునుంచి ఇంకో అంతస్తుకి పోవడానికి ఎస్కలేటర్స్ (కదిలే మెట్లు) ఉండడం ఆశ్చర్యం. ఎందుకంటే అప్పటికి (1974) కలకత్తా మహానగరం మొత్తానికి ఒక్క రిజర్వ్ బ్యాంకు భవనంలో మాత్రమే కదిలే మెట్లు ఉన్నాయి. అదక్కడ టూరిస్ట్ అట్రాక్షన్ కూడా. మరిక్కడ ఓ చిన్న ఊళ్లో ప్రతి షాపులోనూ కదిలే మెట్లు! ఇక షాపులోకెడితే, మనవైపు ఉత్సవాలకు జరిగే తీర్థం గుర్తుకొస్తుంది. సూపర్ మార్కెట్లో కెల్లర్ (బేస్మెంట్ లేదా అండర్గ్రౌండ్) కూడా ఉంటుంది. అక్కడ కూరలు, పళ్లు, బ్రెడ్ వగైరా - భోజనానికి సంబంధించినవన్నీ దొరుకుతాయి. షాపులో అడుగు పెట్టగానే ట్రాలీలు (తోపుడు బళ్లు) ఉంటాయి. ఓ ట్రాలీ తీసుకుని తోసుకుంటూ షాపంతా తిరుగుతూ మనక్కావలసిన ఒక్కో వస్తువే ఏరుకుని అందులో పడేసుకోవచ్చు. వస్తువుమీదే ధర ప్రింట్ అయి ఉంటుంది కాబట్టి దేనికి ఎంతవుతుందో మనకు తెలియనే తెలుస్తుంది. కౌంటర్ దగ్గరికి ఆ బండిని తోసుకుంటూ వెళ్లి - బండినక్కడ వదిలేసి వస్తువులన్నీ కౌంటర్లో అందజేస్తే, అక్కడి సేల్స్ వుమన్ (ఎక్కువగా ఆడవాళ్లే ఈ పని చేస్తుంటారు కాబట్టి సేల్స్ వుమన్ అనడం ఓకే) - బిల్లు తయారుచేస్తుంది. బిల్లు తయారుచేయడానికి ఆమె యంత్రాన్ని ఉపయోగిస్తుంది. ఆమె బిల్లు ఇవ్వగానే మనం డబ్బు ఇచ్చేయాలి. సరుకులు వేసుకునేటందుకు అవసరమైనన్ని ప్లాస్టిక్

సంచులిస్తుందామె. చాలా షాపుల్లో ఈ ప్లాస్టిక్ సంచులు ఉచితంగా లభిస్తాయి. కొన్ని షాపుల్లో మాత్రం సంచికి పది ఫెనిగ్స్ ఛార్జి చేస్తారు. ఇవన్నీ అప్పుడు నాకు వింతగా, కొత్తగా అనిపించాయి.

షాపులేమో చాలా పెద్దవి. వస్తువులన్నీ కస్టమరుకి అందుబాటులోనే ఉంటాయి. అందువల్ల దొంగతనానికి అవకాశముంది. అయితే అక్కడి పౌరులు సాధారణంగా చిన్నచిన్న దొంగతనాలజోలికి పోరు. అందువల్ల దొంగతనాలు అరుదే. అయినప్పటికీ ఎవరి జాగ్రత్తలో వారుంటారు. పెద్ద పెద్ద షాపుల్లో నలుమూలలా క్లోజ్ సర్క్యూట్ (సిసి) టివి కెమేరాలు వ్రేలాడదీసి ఉంటాయి. వాటి ద్వారా షాపులో ఏంజరుగుతోందో ఆ దృశ్యాలన్నీ ప్రతి అంతస్తులోనూ ఉండే టెలివిజన్ మోనిటర్లో ప్రదర్శితమౌతాయి. ఆ మోనిటర్ ముందు మనమో కొద్ది నిముషాలు నిలబడితే మనని మనమే చూసుకోవచ్చు.

అన్ని షాపులకూ బయట అద్దాల షోకేసులుంటాయి. షాపు మూసివేసినా - షాపులో ఉండే ఆకర్షణీయమైన వస్తువులు, వాటి ధరల గురించి ఈ షోకేసుల్ని చూసి తెలుసుకోవచ్చు. రాత్రిళ్లయితే దీపాల వెలుగులో ఈ షోకేసులు చాలా ఆకర్షణీయంగా ఉంటాయి. చాలామంది రాత్రుళ్లు ఒకో షాపే తిరుగుతూ ఈ షోకేసుల్ని చూసి వస్తుంటారు. అలా చూసి ధరల్ని అంచనా వేసుకుని ఏ షాపులో ఏ వస్తువు కొనాలో నిర్ణయించుకోవచ్చు. అందువల్ల మర్నాడు షాపు తెరిచాక సమయం ఎక్కువ వృధా కాదు. అలా షాపు మూసేసాక షో కేసుల్ని చూడడాన్ని పాశ్చాత్యదేశాల్లో విండోషాపింగ్ అంటారు.

విండోషాపింగ్ వల్ల ముఖ్యమైన ప్రయోజనమొకటుంది. సాధారణంగా ఈ దేశంలోని షాపుల్ని ఉదయం ఎనిమిదికి తెరుస్తారు. సాయంత్రం ఆరుకో ఆరున్నరకో మూసేస్తారు. జనాభాలో చాలామంది ఉద్యోగస్థులు కాబట్టి - ఆఫీసు వదిలాక షాపింగ్ చేయడానికి వారికుండే వ్యవధి తక్కువ. ఈ విండోషాపింగ్, వారికి సమయాన్ని బాగా ఆదా చేస్తుంది.

మాకైతే విండోషాపింగ్ వల్లనే ఏయే షాపులో ఏయే వస్తువులు ఏయే ధరలకు లభిస్తాయో తెలిసింది. వస్తువు ఒకటే ఐనా షాపునిబట్టి ధరలు తేడాగా ఉంటాయని కూడా తెలిసింది. ఆపైన విండో షాపింగ్ మంచి కాలక్షేపంగా కూడా ఉండేది.

ఆ షాపులు చూస్తుంటే నాకు కళ్లు తిరిగిపోయాయి. ల్యూనబర్గ్ రాజమండ్రీ కంటే చిన్న పట్టణం. కానీ మార్కెట్ ఓ మహానగరానికి ఉండాల్సినంత ఉంది! మనకు ఎంతో కష్టంమీద కానీ దొరకని పాలు, వెన్న, పెరుగు వగైరాలు షాపు తెరిచిఉన్న సమయంలో ఎంత కావాలంటే అంత దొరుకుతాయి. కావాల్సినంతా కొనుక్కునే శక్తి ఉందా అనేది వేరేమాట! ఉంటేమాత్రం ఈ సమృద్ధి అప్పట్లో మనకెక్కడిది?

పిల్లలకు అత్యవసరమైన అముల్ స్రే పాలడబ్బాలు తగినన్ని లేక - లాటరీ పద్ధతిలో ఎంపిక చేసి కొందరికే ఇవ్వడం భువనేశ్వర్లో నాకు స్వానుభవం. అచ్చమైన ఆవుపాలు - అవసరానికి మించి అమ్మకానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయిక్కడ. ఈ పాలలో కూడా రెండు రకాలున్నాయి. ఓ రకం పాలు ఆరోజుకారోజు పితికిన తాజావి. ఇవి పల్పటి పోలితీన్ పేపర్లో ప్యాక్ చేయబడి ఉంటాయి. రెండో రకం కొద్దిగా కెమికల్ ట్రీట్మెంట్ పొందినవి. వీటిని హెచ్మిల్క్ అంటారు. ఇవి చాలా రోజులు నిలవుంటాయి. ఏ తేదీ వరకూ నిలవుంటాయో ప్యాకెట్ మీద వ్రాసి ఉంటుంది. ఆ ప్యాకెట్ అట్ట మందంగా, గట్టిగా ఉంటుంది.

షాపుల్ని టైం ప్రకారం తెరిచి టైం ప్రకారం మూసేస్తారు. సేల్స్ వుమన్ కస్టమరుతో ఆహ్లాదంగా మాట్లాడతారు. ఏ షాపులోనూ చిల్లరకి ఇబ్బంది లేదు. పది ఫెనిగ్స్ వస్తువుకొని పది మార్కులిచ్చినా చిల్లర దొరుకుతుంది.

ఆరంభంలో జర్మనీలో అన్నిటికన్నా మమ్మల్ని ఆకర్షించినవీ షాపులే!

మాతోపాటు ఢిల్లీలో విమానమెక్కివచ్చిన డాడ్ స్కాలర్స్ లో నలుగురు ఈజిల్ హోర్స్ అనే ఊరు వెళ్లారు. కొన్ని కారణాలవల్ల అక్కడ వారికి కుదరలేదు. ముఖ్యకారణం ఏమంటే తమకి జర్మన్ భాష కొంత వచ్చునని ముందు చెప్పారుట. ఈజిల్ హోర్స్ లో పరీక్షించగా ఆ నలుగురి పరిజ్ఞానం - ఆశించిన మేరకు సరిపోదని తేలింది. ప్రాథమికస్థాయి బోధనకి ఆ ఊళ్లో సదుపాయం లేదుట. ల్యూనబర్గ్ లో

ప్రాథమికస్థాయి బోధనాతరగతుల్లో కాళీలున్నాయని తెలిసి వారినిక్కడకు పంపించారుట. మేము చేరిన నాలుగైదు రోజులకి వాళ్లు వచ్చారు. వారిలో రామచంద్ర అనే అతని మాతృభాష కన్నడమే కానీ అతనికి తెలుగు బాగా వచ్చు. విశేషమేమిటంటే అతను కూడా నాకులాంటి శాకాహారి!

జర్మనీ చేరిన నాలుగైదు రోజుల్లో నాకు తిన్నది అరక్క విరేచనాలు పట్టుకున్నాయి. కల్తీలేని చిక్కని పాలు, వెన్న - యథాతథంగా తీసుకునే అలవాటు నాకు లేకపోవడమే అందుకు కారణమనుకుంటాను. అయితే ఆ విషయమై నేను డాక్టరు దగ్గరకి వెళ్లలేదు. గోయ్తే ఇన్స్టిట్యూట్లో ఉదయం బ్రేక్ఫాస్ట్ వద్ద టీ డికాక్షన్ దొరుకుతుంది. ఒక పూట చిక్కటి టీ డికాక్షన్, రెండంటే రెండు చెంచాలు పుచ్చుకున్నాను. అంతే, ఆ డోసుకే విరేచనాలు ఆగిపోయాయి. అంతే కాదు, ఆ తర్వాత నాకు మళ్లీ తిన్నది అరగని సమస్య కూడా రాలేదు. జర్మనీ ప్రయాణానికి ముందు ఈ వైద్యవిధానాన్ని నాకుపదేశించిన మామగార్ని మనసులోనే అభినందించు కున్నాను. మళ్లీ నాకక్కడ టీ డికాక్షన్ తాగవలసిన అవసరం రాకపోతే అది వేరే మాట!

తివిరి ఇసుమున తైలంబు తీయవచ్చు

దేశాల పేర్లు చెప్పి పౌరుల్ని విభజిస్తాం కానీ, మనిషి మనిషికి ఉండే తేడా అంతకంటే ఎక్కువే. ల్యూనబర్గ్లో చేరిన ఇండియన్లు అందరూ తలోరకంగానూ ఉండేవారు. వారిలో నాకు మొదట స్నేహమైంది నటరాజన్, బిశ్వాస్లతో. వాళ్లిద్దరూ ఒకే ఇంట్లో వేర్వేరు గదుల్లో ఉండేవారు. అదృష్టమేమంటే వాళ్లకి వండుకునే సదుపాయం కలిగించింది వాళ్ల లాండలేడీ.

బిశ్వాస్ బెంగాలీవాడు. తినడానికి రోజూ చేపలుకావాలి. నటరాజన్ చికెన్, గుడ్లు మించి ఇతర మాంసాహారం తినేవాడు కాదు. వాళ్లకు ఇంట్లో స్నానం చేసే సదుపాయం కూడా ఉంది. అదీ టబ్ స్నానం.

నటరాజన్ ప్రతిరోజూ స్నానం చేసేవాడు. బిశ్వాస్ నెలకు ఒకటి, రెండు రోజులు మాత్రమే స్నానం చేసేవాడు. స్నానం చేస్తే వంటికెంతో హాయిగా ఉంటుందని నటరాజన్ అనేవాడు. జర్మనీలాంటి దేశంలో ఎక్కువగా స్నానం చేయడంవల్ల మనుషులు న్యూమోనియా వచ్చి చచ్చిపోతారని బిశ్వాస్ అనేవాడు. ఒకసారి నేను తనింట్లో ఉండగా నటరాజన్ ఈ స్నానం ప్రసక్తి తెచ్చాడు. నేను వారానికి కనీసం ఐదు రోజులు స్నానం చేస్తాను కాబట్టి, నా మద్దతుతో బిశ్వాస్ని ఖండించొచ్చని అతడి ఉద్దేశ్యం.

బిశ్వాస్ నన్ను మాట్లాడనివ్వలేదు, "ఇక్కడివాళ్లని చూడు. తెల్లగా మిసమిసలాడిపోతుంటారు. పక్కన నిలబడితే ఘుమఘుమ లాడిపోతుంటారు. వాళ్లు రోజూ స్నానం చేస్తున్నారా?" అన్నాడు.

"మిసమిసలాడ్డానికి వాళ్ల రంగే అంత. ఘుమఘుమలాడ్డానికి కారణం వంటికి పూసుకునే సెంటు. కానీ కుళ్లని దాచే సెంటు వాసనకీ, వంటి పరిమళానికి వాడే సెంటు వాసనకీ చాలా తేడా ఉంటుంది" అన్నాడు నటరాజన్.

"ఇంత చలి దేశంలో కూడా వంటి కుళ్లు గురించి మాట్లాడుతున్నావ్. అంత డర్టీయా నువ్వు! ఇండియాలో ఐతే నేను రోజుకి రెండు పూటలు స్నానం చేసేవాణ్ణి. నెల్లాళ్లు స్నానం చెయ్యకపోయినా వళ్లు అంతకంటే ఫ్రెష్గా అనిపిస్తుందిక్కడ" అన్నాడు బిశ్వాస్.

అప్పుడు నేను కలగజేసుకుని, "నువ్వు చెప్పింది నిజమే కానీ ఇప్పుడు మనిషెంత డర్టీ అని కాదు, ఫ్రెష్గా ఫీలవడానికి ఎంత కుళ్లని ఎన్నాళ్లు వంటిమీద భరించగలడన్నది ముఖ్యం" అన్నాను.

నటరాజన్ పెద్దగా నవ్వేశాడు. బిశ్వాస్ చిరాగ్గా, "మీతో నాకు వాదనేమిటి? ఈ దేశంలో ఎలా ఉండాలో, మీనుంచి కాదు, ఇక్కడివాళ్లను చూసి నేర్చుకుంటాను" అనేశాడు.

బిశ్వాస్ కాస్త దూకుడు మనిషి. అతను ప్రతివారితోటీ ప్రతి విషయానికీ గొడవ పడేవాడు. మొదట్లో నేనూ ఒకసారి అతనితో గొడవపడ్డాను. జర్మనీ వచ్చి కూడా నేను కనీసం కాఫీ, టీలు తాగకపోవడం అతనికి నచ్చలేదు. ఒకరోజున ఆ విషయం ప్రస్తావిస్తూ,

"నీలాంటివాళ్లు కొందరు తెలుసు నాకు. చిన్నప్పటినుంచీ తలదండ్రుల చాటున పెరిగిన కారణంగా ఇలా ఉంటారు. అలా పాతికేళ్లు గడిచాయంటే ఆ తర్వాత మనిషి మారమన్నా మారడు. ఎవరికైనా ఏ దురలవాటైనా పాతికేళ్ల లోపే ఔతాయి" అన్నాడు.

బిశ్వాస్ ఆల్కహాలికుడు. పొగలమారి. తన అలవాట్లు తనవని సంతోషంగా ఉండొచ్చుగా - అడక్కుండా సంజాయిషీలిస్తాడు.

నాకు అతడిమీద జాలేసింది. ఎదుటివాళ్లని సమర్థించడంలో నాకో తృప్తి ఉంటుంది. అందుకని, "ఆల్కహాలు పుచ్చుకోవడం, సిగరెట్లు తాగడం దురలవాట్లని ఎందుకనాలి? అవే దురలవాటైతే, పాశ్చాత్యదేశాలింత అభివృద్ధిని ఎలా సాధించాయి? నువ్వు నీవి దురలవాట్లనుకోకు. నా విషయమంటావా - నేను బీయస్సీ అయ్యాక ఎమ్మెస్సీకి రెండేళ్లు, పీహెచ్డికి నాలుగేళ్లు ఒక్కణ్ణి మొత్తం ఆరేళ్లు బయటే ఉండి చదువుకున్నాను. నేనుండే రూంలోని కుర్రాళ్లు చిత్తుగా తాగుతుండేవారు. రాత్రంతా పేకాడుతుండేవారు. నేను చుక్క కూడా తాగలేదు. పేకముక్క ముట్టనైనా లేదు. ఒకొక్కరిదొకో మనస్తత్వం. కాఫీ సంగతి చెప్పాలంటే మా అమ్మానాన్నలకు లేచి లేవగానే కాఫీ కావాలి. ఆ తర్వాత రోజుకి ఐదారుసార్లు కాఫీ తాగుతారు. ఐదారేళ్ల వయసుదాకా నేనూ కాఫీ తాగేవాణ్ణి కానీ, ఎందుకో మానెయ్యాలనిపించి మానేశాను. అది మా అమ్మకి నచ్చక రోజూ బ్రతిమాలేది, కాఫీ తాగమని. అలా ఏడాదిపాటు ప్రయత్నించి, నా మనసు మార్చలేక చివరికి వదిలేసింది. అలవాట్ల విషయంలో నాది దృఢసంకల్పం" అన్నాను.

బిశ్వాస్ కి నా వివరణ నచ్చలేదు, "నీ మాటలు నిజమైతే నువ్వు మహాత్ముడివై ఉండాలి" అన్నాడు హేళనగా.

"నేను మహాత్ముణ్ణి కాదో తెలియదు. కానీ నేను చెప్పింది నిజం" అన్నాను.

"నువ్వు చెప్పింది నిజం కావడం అసాధ్యం" అన్నాడు బిశ్వాస్.

"సాధ్యమని కనీసం నాకు తెలుసు?" అన్నాను నేను.

ఆ వెంటనే, ఎందుకో మరి, "నేను నీ మాటలు నమ్ముతున్నాను" అన్నాడు నటరాజన్ నాకు మద్దతుగా.

అంతే ఆ క్షణంనుంచీ నటరాజన్ నీ, నన్నూ - తన శత్రుకూటంలో చేర్చేశాడు బిశ్వాస్.

ఆతర్వాత మరోసారి బిశ్వాస్ తో అంతకంటే పెద్ద గొడవ వచ్చింది. అతను చెప్పిన ప్రకారం - ఫారిన్లో నాలుగైదేళ్లుండి భారతదేశం తిరిగి వెళ్లినవారికి ఒక విధమైన మతిచాంచల్యం కలుగుతోందిట. ఇక్కడి ఈ సదుపాయాలూ, సౌకర్యాలూ వంటబట్టేక - తిరిగి వెళ్లేసరికి వాళ్లకు భారతదేశంలో ఇమడడం కష్టమై పోతోందిట.

"నువ్వు చెప్పింది కొందరి విషయంలో నిజం కావచ్చు. కానీ అందరికీ అలా జరగదు" అన్నాను నేను.

"అందరికీ అలాగే జరుగుతుంది" నొక్కించాడు బిశ్వాస్. ఆవేశం చోటు చేసుకుంటోందేమో, అప్పుడే అతని ముఖం ఎర్రబడుతోంది.

"మనుషులంతా ఒకేలా ఉండరు. నువ్వన్నది చాలామంది విషయంలో నిజం కావచ్చేమో కానీ అందరికీ అలాగే జరుగుతుందనడం సబబు కాదు. పాశ్చాత్యదేశాలనుంచి ఇండియాకి తిరిగొచ్చి ఎప్పటిలా మామూలు జీవితం గడుపుతున్నవారు కొందరైనా ఉంటారు. కొంచెం కన్నెషనియ్యి" అన్నాను విషయం తేలిక చెయ్యాలని.

బిశ్వాస్ తల అడ్డంగా ఊపాడు, "ఇలా వచ్చినవారు నాకు ముప్పైఇద్దరు తెలుసు. అందరికీ మతి చాంచల్యం కలిగింది. కన్నెషనెలా ఇస్తాను?" అన్నాడు. పాండవులకు సూదిమొన మోపినంత నేలని కూడా ఇవ్వనన్న దుర్యోధనుడి పట్టదల ఉన్నదా గొంతులో.

ఐనా నేను, "భువనేశ్వర్లో మా కాలనీలోనే ఉంటున్నారు ఇద్దరు. ఇద్దరూ చెరో పదేళ్లు అమెరికాలో ఉండి వచ్చారు. వాళ్లని సంతోషానికీ, సంతృప్తికీ మారుపేరని చెప్పుకోవచ్చు మరి" అన్నాను వెంటనే.

"నన్ను ఖండించాలని, నువ్వు కల్పించి అబద్ధం చెబుతున్నావు. నువ్వన్నట్లు జరగడం అసాధ్యం" అన్నాడు బిశ్వాస్. తను నమ్మని ప్రతి విషయాన్నీ అసాధ్యం అనడం అతడి అలవాటు.

నాకు విసుగొచ్చింది, "నువ్వు మాత్రం నిజం చెబుతున్నావని ఎలా నమ్మేది?" అన్నాను నేను.

"ముందు చెప్పింది నేను. దానికి కొంటరేసింది నువ్వు. కాబట్టి నాది నిజం. నీది అబద్ధం" తేల్చేశాడు బిశ్వాస్.

నేనూరుకోలేదు. "ఈ ప్రపంచంలో నల్లకాకులుండవని నువ్వన్నావనుకో! నేను కొంటరేస్తే అబద్ధమైపోతుందా?" అన్నాను.

అక్కడితో ఆగిపోతుందనుకున్నాను. కానీ బిశ్వాస్ మొండిగా వాదన కొనసాగిస్తూనే వున్నాడు. నేనూ బదులిస్తూనే ఉన్నాను.

నా సమస్య ఏమిటంటే, ఏ వాదననీ తేలికగా తీసుకోలేను. ఎదుటివాళ్ల తెలివితేటలపై గౌరవమున్నప్పుడు - వాళ్లు అర్థం లేదనిపించే వ్యాఖ్యలు చేసినా సీరియస్ గా తీసుకుని, నిజానిజాల అన్వేషణకోసం సిన్సియరుగా ప్రయత్నిస్తాను. ప్రస్తుతం బిశ్వాస్ లో ఆ సిన్సియారిటీ కనిపించడం లేదు. దాన్ని మూర్ఖత్వమనాలో, మరేమనాలో కానీ - తను పట్టిన కుందేటికి మూడే కాళ్లంటున్నాడు. నేనేమో తర్కాన్ని నమ్ముకున్నాను.

అలా అనుకుని, సపోర్ట్ కోసం పక్కనున్న మిగతా ఇండియన్ మిత్రులవంక చూశాను. అది గ్రహించాడో ఏమో, సుబ్రహ్మణ్యం నవ్వి, "ఒక బెంగాలీవాడూ, ఒక తెలుగువాడూ కలిసి మాట్లాడుకుంటే - పెద్ద గొడవగా మారక తప్పదని సామెత ఉంది" అన్నాడు. దానికి మిగతా ఇండియన్లు కూడా నవ్వారు.

అర్థం చేసుకోవాల్సిన విషయాన్ని వాళ్లు నవ్వలాటకు తీసుకున్నారని అర్థమయ్యేక - నాకు సిగ్గనిపించింది. మా వాదనను ఎవ్వరూ సీరియస్ గా తీసుకోలేదనీ అంతా వినోదిస్తున్నారనీ తెలియడంతో, అక్కడితో ఆపేశాను. అయితే మనసులో మాత్రం ఆ విషయం నన్ను వేధిస్తూనే ఉంది.

బిశ్వాస్ కేవలం వాదనకోసం అలా చెప్పాడా? లేక నిజంగానే అతనికి తెలిసిన ముప్పైఇద్దరికి, పాశ్చాత్యదేశాల్లో కొన్నేళ్లుండి ఇండియా రాగానే మతిచాంచల్యం కలిగిందా?

ఎందుకో అది అసంభవమని నాకు అనిపించింది.

ఏదేమైనా ప్రతి విషయానికీ మొండిగా వాదించడం బిశ్వాస్ కి అలవాటని నటరాజన్ కూడా ఆ తర్వాత నాకు చెప్పాడు. వాళ్లిద్దరూ ఉండేది ఒకే ఇంట్లో కాబట్టి ఇంచుమించు ప్రతిరోజూ ఇద్దరూ ఏదో విషయానికి గొడవ పడుతూంటారుట. నటరాజన్ కి బిశ్వాస్ అంటే ఒకవిధమైన చిరాకు కలిగింది. బిశ్వాస్ పట్ల నాకూ అదే చిరాకుండడంవల్ల మేమిద్దరం మరికాస్త దగ్గరయ్యాం.

ల్యూనబర్గ్ వచ్చిన కొత్తలో నేనూ, నటరాజన్, బిశ్వాస్ - ఎరోటికా అనే షాపుకెళ్లాం. అక్కడ దొరికేవన్నీ పోర్నోగ్రఫీకి (బూతు) సంబంధించినవే. సినిమారీళ్లు, స్లైడ్స్, ఫోటోలు, సాహిత్యం - అంతా పచ్చి బూతు. అక్కడ కొన్ని పుస్తకాలు చూశాం. పచ్చి శృంగారచేష్టల ఫోటోలున్న ఓ పుస్తకాన్ని చూసి బిశ్వాస్ ముచ్చటపడ్డాడు. దాని వెల పది మార్కులు. అందరం కలిసి కొందామని బిశ్వాస్ ప్రపోజ్ చేశాడు. నాకు ఆసక్తి లేదని వెంటనే చెప్పాను. అప్పటికింకా బిశ్వాస్, నటరాజన్ల మధ్య గొడవలు మొదలవలేదు. బిశ్వాస్ అడిగాడని తనూ షేర్ చేస్తానన్నాడు నటరాజన్. ఆ పుస్తకం కొన్నాక ముగ్గురం కలిసి వాళ్లింటికి వెళ్లాం. ఆ బొమ్మలు చూస్తే నాకవి వెగటుగా అనిపించాయి. నగ్నయువతి అందాలు చిత్రకారులకు ప్రేరణ. నగ్నచిత్రాల సౌందర్యాన్ని ఆస్వాదించే వారిలో నేనూ ఉన్నాను. కళాదృష్టికి - వంపుసొంపులతో, పొందికైన అవయవాలతో, నాజూకుగా ఉన్న స్త్రీ సౌందర్యం నగ్నత్వంలోనే ఇనుమడిస్తుంది. కానీ ఈ ఫోటోలలో చూపబడినది నగ్నసౌందర్యం కాదు. నగ్నత్వంలోని జుగుప్సకు ప్రతిబింబాలా అనిపించేలా - స్త్రీ, పురుష మర్మావయవాల కోజిప్ ఫోటోలు అవి.

స్నానమప్పుడు కళాత్మకంగా అనిపించే నగ్నత్వం - బహిర్భూమికి వెళ్లినప్పుడు ప్రదర్శనయోగ్యం కాదు కదా! ఈ ఫోటోలు అలాంటివే.

"ఇలాంటి ఫోటోలు చూస్తే సెక్సు మీద విరక్తి పుడుతుంది" అన్నాను నేను.

"నాకు విరక్తి పుట్టలేదు. ఆసక్తి పెరుగుతోంది. కాబట్టి నీ అభిప్రాయం తప్పు" అన్నాడు బిశ్వాస్ వెంటనే.

"నా విషయంలో నా అభిప్రాయం సరైనదే. అది అందరికీ వర్తించాలని లేదు. ఆమెరకు నా అభిప్రాయాన్ని వెనక్కి తీసుకుంటున్నాను" అన్నాను నేను.

బిశ్వాస్ వెంటనే నటరాజన్వైపు తిరిగి, "ఇతను నిజం చెప్పడు. కాబట్టి ఇతన్ని పక్కన పెడదాం. మనం ముగ్గురం. నీ అభిప్రాయం నా అభిప్రాయంతో కలిస్తే, కనీసం ఇక్కడైనా మెజారిటీ మనదౌతుంది" అన్నాడు.

నటరాజన్ క్షణం కూడా తటపటాయించలేదు, "పోయిన అయిదు మార్కులూ ఎలాగూ పోయాయి. నీకంతగా నచ్చితే ఈ పుస్తకం నువ్వే అచ్చంగా ఉంచేసుకో. నాకిది మళ్ళీ మళ్ళీ చూడాలని లేదు. ఇకమీదట ఇలాంటి పుస్తకాల కొనుగోలుకి నా షేరింగ్ ఉండదు" అన్నాడు.

తనకిష్టమైన పుస్తకం, పది మార్కులది, ఐదు మార్కులకే వచ్చిందన్న సంతోషంతోనేమో - బిశ్వాస్ మరి మాటలు పెంచకుండా ఆ పుస్తకాన్ని తీసుకెళ్లి తన గదిలో దాచుకున్నాడు.

ఆ తర్వాత మరోసారెప్పుడో బిశ్వాస్ ఆ పుస్తకాన్ని సుబ్రహ్మణ్యానికి చూపించాడు. సుబ్రహ్మణ్యం కూడా నాకులాగే స్పందించాడు.

బిశ్వాస్ కి ఉక్రోషం వచ్చినట్లుంది, "అవున్నే, ఈ పుస్తకంలో ఫోటోలు చూసి మనసులో ఆనందించి, పైకి నిరసించడం పెద్దమనిషి తరహా అనిపించుకుంటుంది. అందుకని ఎక్కువమంది మీలాగే చెబుతారు" అన్నాడు.

సుబ్రహ్మణ్యం అప్పటికేమనలేదు. కాసేపయ్యాక ఏదో సందర్భంలో అతను బిశ్వాస్ తో, "ఇలా అడుగుతున్నానని ఏమీ అనుకోకు. సాధారణంగా బెంగాలీ కుటుంబాల్లో ఆడపెత్తనం ఎక్కువంటారు. నిజమేనా? నువ్వు మనసులో మాట చెప్పడానికి సంకోచించనివాడివని అడుగుతున్నాను" అన్నాడు.

బిశ్వాస్ కి ఈ ప్రశ్న నచ్చలేదు. నచ్చని మాట విన్నప్పుడు అతనికి అంతో ఇంతో కోపం కూడా వస్తుంది. ఈసారా కోపం కాస్త ఎక్కువగా వచ్చిందేమో, ముఖం బాగా ఎర్రబడింది. "మీ తెలుగు ఆడవాళ్ళకు సెక్స్ పిచ్చి ఎక్కువటగదా! పెళ్లయ్యాక కూడా ఒక మగాడు చాలక, ఇతరులతో సంబంధం పెట్టుకుంటారుటగదా! అలాగని బెంగాల్లో చెప్పుకుంటారు. ఎంతవరకూ నిజం?" అన్నాడు.

బిశ్వాస్ స్పందన అంత తీవ్రంగా ఉంటుందని ఊహించని సుబ్రహ్మణ్యం గతుక్కుమన్నాడు. ఓ క్షణమాగి, "ప్రశ్నకు ప్రశ్న సమాధానమవుతుందా?" అంటూ సహకారానికి నావంక చూశాడు.

మామూలుగా ఐతే నేనా సందర్భానికి సిన్సియరుగా రియాక్ట్ య్యేవాణ్ణి. కానీ మనకి తగిలిన దెబ్బకి నొప్పి ఇతరులకి తెలియాలంటే వాళ్ళకి అదే దెబ్బ తగలాలి కదా - అందుకని, "మీరే చెప్పారుగా - ఒక తెలుగువాడూ, ఒక బెంగాలీవాడూ కలిసి మాట్లాడుకుంటే అది గొడవగా మారుతుందని!" అన్నాను.

అది పగ తీర్చుకోవడం కాదు. అవతలివారిలో అవగాహన కలిగించడం. అవగాహన ఉంటే వాదనలు కొనసాగవు. అప్పటికా వాదన అలా తెగిపోయింది.

ఆ తర్వాత ఒంటరిగా కలిసినప్పుడు చెప్పాను సుబ్రహ్మణ్యానికి.

బెంగాలీ స్త్రీలు డామినేటింగ్ అనడం బెంగాలీలకి అభినందన. ఐనా బిశ్వాస్ ఆ మాటకి తీవ్రంగా స్పందించాడంటే, సుబ్రహ్మణ్యం అడిగిన తీరులో తేడా ఉండిఉండాలి. లేదా బెంగాలీ ఆడవాళ్లు నిజంగానే డామినేటింగ్ అయిండొచ్చు. అది కాంప్లిమెంటుగా భావించని పురుషాహంకారం బిశ్వాస్ కి ఉండిఉండొచ్చు. కానీ దానికి ప్రతిగా తెలుగు మహిళలకు మదపిచ్చి అన్న అతడి మాట ఉక్రోషాన్ని తెలియజేస్తుంది. అది ఉన్నమాట కాదు కాబట్టి తెలుగు మగాళ్ళకి ఉలుకు అవసరం లేదు.

ఏదేమైనా బిశ్వాస్ కి అసహనం ఎక్కువే!

బెంగాలీలు, ఒరియావారు వంటకి ఆవనూనె వాడతారు. అది ఘాటుగా ఉంటుందని వాళ్ళూ ఒప్పుకుంటారు. కొరివికారాన్ని ఇష్టపడ్డంతమాత్రాన అది చాలా ఘాటనీ, నోరు మండిస్తుందనీ ఒప్పుకోకుండా ఉండలేం కదా!

అదే స్పిరిట్ తో నటరాజన్ ఒకసారి మాటల సందర్భంలో బిశ్వాస్ తో, ఆవనూనెకి చాలా ఘాటైన వాసన ఉంటుందనీ, అది తనకి పడదనీ అన్నాడు.

మామూలే, బిశ్వాస్ ముఖం ఎర్రబడిపోయింది, "వేరుశనగనూనె వాసన, ఆమడ దూరంలో ఉన్నా సరే, నాకు వాంతిని తెప్పిస్తుంది" అన్నాడు.

బిశ్వాస్ అసహనానికి పరాకాష్ఠ జర్మన్ పరీక్ష సందర్భంలో చూశాను నేను. మర్నాటి పరీక్షలో ఓ గ్రామరు పాయింటు చాలా ముఖ్యమైనది. నేనొకటంటే అతనొకటంటున్నాడు. మాటనెగ్గడం కంటే వ్యాకరణ సూత్రం తెలుసుకోవడం ముఖ్యం కాబట్టి నేను వెంటనే పుస్తకాలన్నీ తిరగేసి మొత్తంమీద సమాధానం పట్టుకున్నాను. నేను చెప్పిందే రైటు.

బిశ్వాసుకి అది చూపించబోగా, అతనా పుస్తకం చూడడానికి నిరాకరించాడు.

ఇటువంటి సంఘటనలు కొన్ని జరిగినప్పటికీ - స్వతహాగా బిశ్వాస్ మంచివాడేనని నేను గ్రహించాను. అందువల్లనే చాలామంది అతన్ని దూరం పెట్టినప్పటికీ నేను మాత్రం స్నేహాన్ని కొనసాగిస్తూనే వచ్చాను.

ఎందరో మహానుభావులు

అప్పుడప్పుడు ఆవేశపడడం, ఆవేశంలో హద్దులు మీరడం మానవసహజం! నేను నా అనుభవంలో గ్రహించిన దేమిటంటే శత్రుత్వం మనిషికి ఆనందాన్నివ్వదు. సహనం పెంపొందించుకుంటే చాలు - ఎవరికీ ఎవరితోనూ శత్రుత్వముండదు. ఒకొక్కరిది ఒకో వ్యక్తిత్వమైనా ప్రతి వ్యక్తిలోనూ ఏదో గొప్పతనం ఉంటుంది. ఈ విషయాన్నే త్యాగరాజు 'ఎందరో మహానుభావులు' కీర్తనలో చెప్పాడు.

మా గుంపులో మరో విచిత్రవ్యక్తి శర్మ. ఇతను పొరపాటున భారతదేశంలో పుట్టాడనిపిస్తుంది. జర్మనీదేశపు అలవాట్లకి ఎంత త్వరగా మారిపోగలిగాడంటే, తాగుడులో ఒకరోజున అతను ఒక జర్మన్ తో పోటీపడి ఓడించాడు. అతనిలోని మరో ప్రత్యేకత, నోటికొచ్చిన అబద్ధం చెప్పేయడం.

అతను కోపెన్ హాగన్లో ఉండగా ఓ అమ్మాయి తో తిరిగితే, ఆ అమ్మాయి గర్భవతివైనానని చెప్పిందిట. ఎలాగో వదుల్చుకున్నానన్నాడు. స్టాక్ హోంలో ఉద్యోగం వచ్చిందిట. కానీ దేశాలన్నీ తిరిగేక, అమెరికాలో స్థిరపడాలనుకుని, ఆ ఆఫర్ కాదన్నానన్నాడు. ఇంకా ఓ జర్మన్ పత్రికకి వ్యాసాలు రాస్తున్నానన్నాడు. హాంబుర్గులో తనకి చాలామంది జర్మన్ మిత్రులు ఉన్నారన్నాడు. అక్కడ ఆడపిల్లలు ఎనిమిది మార్కులకే దొరుకుతారన్నాడు.

ఇలాంటివెన్నో చెప్పి, ఎదుటివాళ్ళు నమ్మినంతసేపూ నమ్మిస్తాడు. అది అబద్ధమని ఋజువైనప్పుడు చలించడు. తేలికగా నవ్వేసి ఊరుకుంటాడు. తనని ఎవరెంత వేళాకోళం చేసినా సహిస్తాడు. దేనికీ కోపగించుకోడు. అవకాశం దొరికితే మాత్రం ఉపన్యాసాలు దంచుతాడు. నైట్ క్లబ్ లకీ, సెక్స్ సినిమాలకీ తరచుగా వెళ్లేవాడు. కానీ అతనికి సెక్స్ పైన ప్రత్యేకమైన ఆసక్తి లేదు. కంపెనీ కోసం ఏమైనా చేసేవాడు.

శర్మ నాతో, "నువ్వు బ్రాండ్, విస్కీ, బీరు వగైరాలు తాగకపోవడం బాగానేఉంది. కనీసం 'టీ' అయినా పుచ్చుకోవేమిటి? అదేం పాపం చేసింది!" అని నవ్వేవాడు.

శర్మ బాగా ఖర్చుమనిషి. వచ్చే డబ్బు అతనికి సరిపోయేదికాదు. అందుకని అప్పులు చేస్తూండేవాడు. అతనికి తరచుగా అప్పు ఇచ్చేవాడు లాల్. అప్పు అడుగుతాడనే భయంతో కొంతమంది ఇండియన్లు శర్మను తప్పించుకుని తిరిగేవారు. అలాగని శర్మ డబ్బు కక్కుర్తి మనిషి కాదు. అతను తరచుగా అందర్నీ తనింటికి పిల్చి వైన్ ఇస్తుండేవాడు.

ఒకరోజు తన పుట్టినరోజు పేరు చెప్పి ఇండియన్స్ అందర్నీ ఆహ్వానించాడతను. మేమో సిగర్ లైటర్ కమ్ అప్డ్రై కొని ప్రజంటేషన్గా ఇచ్చామతడికి. పార్టీలలో ఫ్రీగా లభించేటప్పుడు కూడా నేను ఆల్కహాల్ జోలికి పోకపోవడం లేదని శర్మ నన్ను మెచ్చుకున్నాడు.

శర్మ నాకు నచ్చడానికి ముఖ్య కారణం, అందరివద్దా అప్పులు చేస్తూ కూడా అతను నన్ను అప్పు అడక్కపోవడమే!

శర్మ తరచుగా యూరప్ లో తన అనుభవాలగురించి చెబుతుండేవాడు. అవి కోతలని తెలిసిపోతూనే ఉండేవి. వాటం చూస్తే అతను యూరప్ రావడం అదే ప్రథమం అనిపించేది. కానీ కోతలైనా సీరియస్ గానే చెప్పేవాడు. ఎదుటివారు వాదించి అవి కోతలని నిరూపిస్తే, 'భలే పట్టేశావే' అన్నట్లు అభినందనపూర్వకంగా చూసేవాడు తప్ప తడబడేవాడు కాదు.

శర్మకి ఎవరినైనా ఆకట్టుకునే గుణముంది. ఒకసారి అతను మా టీచర్ ష్యూరింగ్ కి చటుక్కున పాదాభివందనం చేశాడు. ఆమె తెల్లబోయి అదేమిటని నొచ్చుకుంది. "గురువులకి పాదాభివందనం చెయ్యడం, భారతీయ సంస్కృతి" అన్నాడు శర్మ తడుముకోకుండా - అక్కడికి తనేదో భారతీయ సంస్కృతికి ప్రతినిధిలా వ్యవహరిస్తున్నట్లు.

మరి జర్మనీలో గురుశిష్యులు చెట్టాపట్టాలేసుకుని తిరుగుతూ స్నేహితుల్లా మసలుతారు. కలిసి దమ్ము, మందు కొడతారు. ఇంకా ఏమైనా కూడా చెయ్యొచ్చు. అందుకని ష్యూరింగ్ ఈ సనాతన సంప్రదాయాన్ని నిరసిస్తుందనుకున్నాను. కానీ మ్రొక్కబడినవి తన కాళ్లు కదా! ఆమె ముఖంలో వెలుగు స్పష్టంగా కనిపించింది. తను భారత దేశంలో గురువునై ఉండాల్సిందని క్షణమాత్రమైనా ఆమెకి అనిపించి ఉండాలని నాకు అనిపించింది. కొన్ని విషయాల్లో ఆధునికులమనేవారు కూడా, పైకి కాపిటలిజాన్ని నిరసించే కమ్యూనిస్టుల వంటివారేనని స్ఫురించింది. అందుకు శర్మకు మనసులో ధన్యవాదాలు చెప్పుకున్నాను.

శర్మ స్నేహితుడు లాల్ గంభీరంగా ఉండేవాడు. క్లాసులో అతనికి మంచి మార్కులు వచ్చేవి. అందరూ అతన్ని పెద్దమనిషిలా చూసేవారు. వయసులో మాత్రం అతనూ మాతోటివాడే.

సుబ్రహ్మణ్యం ఇండియాలో రిజర్వ్ బ్యాంకులో పెద్ద ఆఫీసరు. తెలుగు వాళ్లమని అతనూ నేనూ కలిసి ఎక్కువగా తిరుగుతుండేవాళ్లం. శర్మ చెప్పే అబద్ధాలకి అతను బాగా చిరాకు పడేవాడు. ఆల్కహాలు విషయంలో అభ్యంతరముండేది కాదు కానీ శాకాహారం విషయంలో మాత్రం సుబ్రహ్మణ్యం కూడా నా అంత కచ్చితం.

మా మిత్రుల్లో ఇద్దరు గుప్తాలున్నారు. ఇంటిపేర్లు ఒకటైనా ఇద్దరివీ భిన్నధ్రువాలు అనొచ్చు. జర్మనీలో అడుగు పెట్టగానే ఓ గుప్తా జబ్బు పడ్డాడు. అందుకని అతడికి క్రంకెన్ (రోగి) గుప్తా అని పేరు పెట్టాం. రెండో గుప్తా నిత్యం తన ఆరోగ్యం గురించి ప్రగల్భాలు పలుకుతూండడం వల్ల, అతణ్ణి గెసుండ్ (హెల్తీ) గుప్తా అన్న పేరు స్థిరపడింది.

క్రంకెన్ గుప్తా ప్రవర్తన విచిత్రంగా అనిపించేది. ఎప్పుడూ పరధ్యానంగా ఉండేవాడు. తలదండ్రుల నీడను దాటి బయటకు రావడం అతనికిదే ప్రథమంట్. దానికి తగ్గట్టే ల్యూనబర్గ్ లో అడుగుపెట్టిన వారానికే అతనికి జబ్బు చేసింది. వెంటనే హాస్పిటల్లో చేర్చారు

(కొనసాగింపు వచ్చేనెలలో)

Post your comments